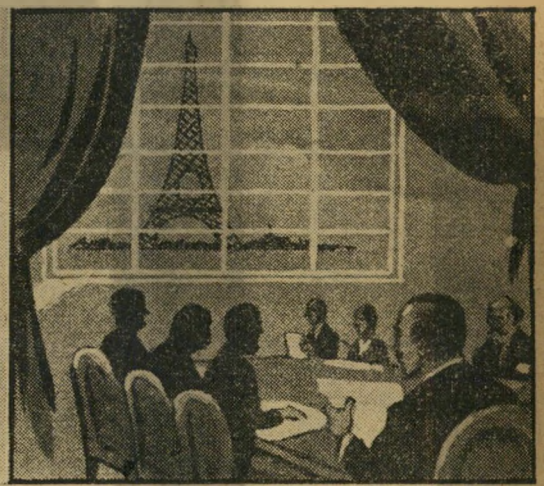

ההיסטוריה: לב התנועה הלאומית הערבית

האיסלאם. משם התפשטו הכיבושים עד אשר כיסתה קיסרות דמשק יבשות שלמות — מספרד במערב ועד לגבולות סין במזרח. מאז ירדה גדולתה של סוריה, היא נכבשה שוב ושוב. אך תמיד חלמו מלומדיה וזמניהיה על עצמם בעל לב העולם הערבי. ב-1516 כבשו העות'מנים את סוריה והם החזיקו בכיבוש זה עד מלחמת העולם הראשונה.

סוריה היתה קרבנם הראשון של שבטי ערב המוסלמים. מיד לאחר מות הנביא מוחמד, בשנת 636, הוביל מצביאו הגדול האלד איבן אל ואליד את הערבים כמסע כיבושים צפונה, אל ארצות הים. בקרב גדול על גדות הירמוק היסד אל ואליד את צבא בנין שליטת סוריה. כעבור 25 שנה היתה כבר דמשק לכירת העולם המוסלמי, מושלה נבחר לכדיף

מרר המדבר

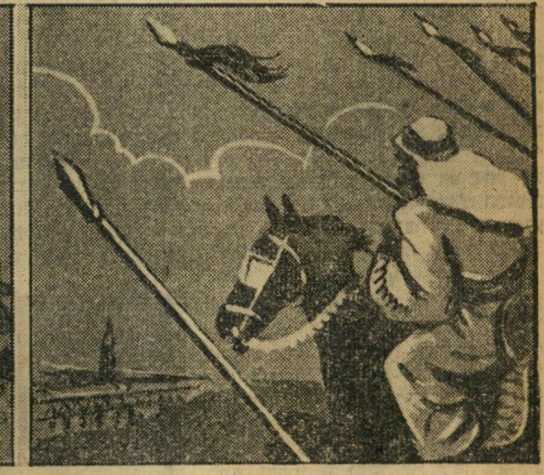
הסורים בקשו להתקם. הם החזיקו ליטו כי על הים הערבי כולו לקום נגד התורכים. שליחים ממשק פנו לשריף חוסיין, שליט עיר הקודש מכה. שם הונחו התוכניות למרד הערבי הגדול, שנועד לעזור לצבא האנגלי לכבוש את המרחב מתורכיה. כמחצית המתנדבים היו סורים.

התורכים הגיבו

לפני שהצליחו הצעירים המיושלים לפעול, פרצה מלחמת העולם הראשונה. הם ראו בה הזדמנות ללחוף על התורכים. אחמד גימאל באשא, הוושל התורכי, סבו אחרת: הוא אסר מאות תושבים, תלה עשרות מהם בכירות הערים. העולם הערבי כולו נדהם ממעשי זוועה אלה.

התנערות

ב-1913 התכנס בפאריס כמה צעירים ערביים משכילים שחלמו על ייסוד מדינה ערבית מאוחדת. הם עדיין לא חלמו על עצמאות, תבעו רק את פיצול השלטון המרכזי התורכי, החלפתו בפרדציה של עמים בתוך האימפריה העות'מנית. רוב המשתתפים בפגישה זי היו סורים.

הדרוזים קמו

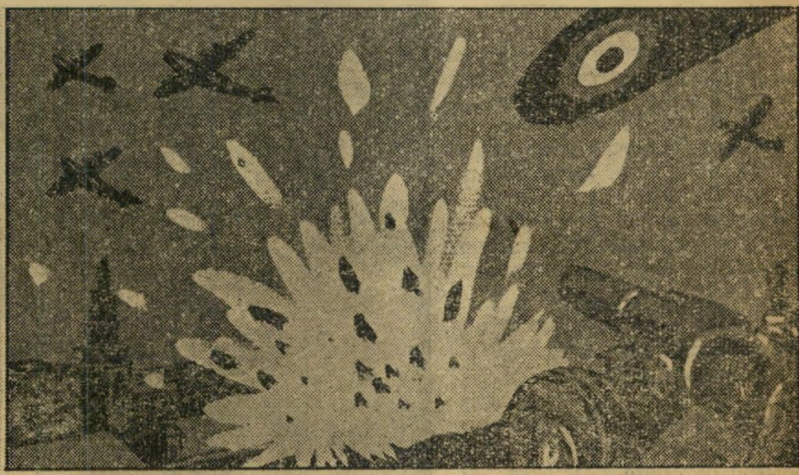
הסורים, שחלמו על יצירת מדינה ערבית גדולה, השלימו עם הכיבוש הצרפתי. ב-1925 התמרדו הדרוזים, ליכדו סביבם את שאר התושבים. הקרבות נמשכו שנתיים. המורדים השתלסו על דמשק. שהופגזה קשות על ידי הצרפתים. המרד נפסק רק אחרי שהצרפתים הביסו להתפטר.

מותו של גיבור

לפי הסכנת הש' אי בן אנגליה וצרפת, נכללה סוריה בתחום השפעתם של הצרפתים. צבא צרפתי התקדם לעבר דמשק, הביס את לוחמי פייסל בראשותו של יוסף אל עזמה. הקרב היה קצר, אל עזמה נפל, הפך גיבורה הלאומי של סוריה. הממלכה הסורית חוסלה.

שחרור דמשק

שנתיים נמשכו קרבות המדבר, עד שיהרור ארץ ישראל. באוקטובר 1918 נכנסו המורדים לדמשק, יחד עם הגדודים של גנרל אלנבי. שם הכריזו על עצמאותם, בחרו באמיר פייסל בן חוסיין כמלכם. הם סמכו על הבטחותיה של אנגליה, האמינו בהקמת מדינה כל ערבית.

עולים ויורדים

העצמאות לא הביאה להגשמת רעיון ה' איחוד הערבי, אלא להגברת הסכסוכים. ב-1949 סילק חוסיין אל זעיים את הנשיא שוקרי אל-כוואטלי (ראשון משמאל). אל זעיים הוצא להורג על ידי סגן אלולוף סאמי אל-חינאווי, במקומו בא שישקלי, הוחלף על ידי האשם אלתאטי, שפינה מקומו לשוקרי אל כוואטלי.

נקמת צרפת

חזלה תקופת הבטחות והפרתן. במלחמת העולם השנייה הצטרף המושל הצרפתי לממשלת ווישי, גרם לכיבוש סוריה על ידי האנגלים ב-1941. צרפת החופשית הביחה עצמאות לסוריה, אך לא קיימה הבטחתה. שוב פרץ מרד. הצבא הבריטי התערב, אילץ את צרפת לפנות את סוריה. באפריל 1946 תם הכיבוש.